

Wrocław, 19 lipca 2005 roku

WK.660/229/K-14/05

**Pan
Robert Chruściel
Wójt Gminy Ruja**

59 – 243 Ruja

Na podstawie art.1 ust.1 ustawy z 7 października 1992r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz.U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 ze zm.), Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu przeprowadziła, w okresie od 15.03. do 17.06.2005 r., kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Ruja. Szczegółowe ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole podpisanym bez zastrzeżeń przez Wójta Gminy i Skarbnika.

Kontrolą objęto działalność bieżącą jak i sposób wykonania uprzednio wydanych wniosków pokontrolnych. Ustalono, że większość wniosków pokontrolnych Regionalnej Izby Obrachunkowej zawartych w wystąpieniu Nr WK.0913/229/K-3/01 z dnia 23 marca 2001 r. (po kontroli kompleksowej przeprowadzonej w 2001 roku) została wykonana.

W większości objętych kontrolą zagadnień, gospodarka finansowa była prowadzona prawidłowo. Stwierdzone w trakcie kontroli uchybienia i nieprawidłowości mają swoje źródło w niedostatecznym jeszcze nadzorze oraz nie zawsze poprawnej interpretacji przepisów. Zarówno jedno jak i drugie omówiono w sposób szczegółowy w protokole kontroli.

Do najistotniejszych należy zaliczyć:

W zakresie spraw organizacyjnych i kontroli wewnętrznej

Wprowadzone przez Wójta Gminy, stosownie do wymogów zawartych w przepisach art. 35a ust. 3 ustawy z 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (tekst jednolity Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 ze zm.) w formie pisemnej, procedury kontroli finansowej (w postaci instrukcji i regulaminów), nie zabezpieczały w pełnym wymiarze prawidłowej gospodarki finansowej, np. stwierdzono brak unormowań wewnętrznych w zakresie ewidencji i poboru podatków i opłat (pkt 3.6. protokołu).

Ponadto, wprowadzone w 2001 roku instrukcje wymagają aktualizacji podstaw prawnych i zmian według uwag zawartych w poszczególnych rozdziałach protokołu.

Z punktu widzenia zapewnienia obiektywizmu inwentaryzacji, budzi zastrzeżenia zapis zawarty w § 9 Instrukcji w sprawie gospodarki majątkiem trwałym gminy, cyt. że: „Odpowiedzialność za terminowe i prawidłowe przeprowadzenie inwentaryzacji ponosi Skarbnik”. Pozostaje to w sprzeczności z przepisami art. 4 ust. 5 ustawy o rachunkowości, z których wynika, że odpowiedzialność za wykonywanie obowiązków w zakresie rachunkowości określonych ustawą ponosi kierownik jednostki, w tym z tytułu nadzoru również w przypadku, gdy te obowiązki zostaną

przypisane innym osobom, za ich zgodą, ale z wyłączeniem odpowiedzialności za przeprowadzenie inwentaryzacji w formie spisu z natury.

W instrukcji w sprawie gospodarki majątkiem trwałym gminy nie przewidziano powołania komisji i przewodniczącego komisji inwentaryzacyjnej, a kompetencje tych organów przypisano Skarbnikowi Gminy, (np. zapis w § 10 pkt. 4 stanowiący, że Skarbnik Gminy przygotowuje decyzje Wójta Gminy w sprawie różnic inwentaryzacyjnych). Skarbnik jako bezpośrednio zainteresowany wynikami spisu nie może w nim uczestniczyć.

W okresie objętym kontrolą nie były przeprowadzane przez organ wykonawczy kontrole podległych i nadzorowanych jednostek, czym nie został wypełniony obowiązek, o którym mowa w art. 127 ust. 2 i 3 ustawy o finansach publicznych.

W zakresie gospodarki drukami ścisłego zarachowania

Kontrola gospodarki drukami ścisłego zarachowania wykazała, że „Kontokwitariusze” były wydawane podinspektorowi ds. księgowości podatkowej bez ponumerowania – ilościowo, (za pokwitowaniem). Podinspektor sama dokonywała w kontokwitariuszach stosownych zapisów i oznaczenia ich numerami. Druki te, określone w „Instrukcji ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania” jako druki ścisłego zarachowania, wydawano sołtysom wsi bez pokwitowania.

W zakresie dochodów budżetowych

Wyniki szczegółowej kontroli postępowania podatkowego w zakresie wynikającym ze skargi w sprawie podatników nr konta 08/0000071 i nr konta 08/0000028 dzierzawiących od AWRSP gospodarstwo w Rogoźniku nr 12, wskazują, że kolejni wójtowie Gminy (czterech) w okresie 1998 – 2004 r. popełnili szereg nieprawidłowości. Brak konsekwentnego postępowania pozwolił podatnikowi nr konta 08/0000028 przejąć inicjatywę i dyktować warunki spłaty należnych gminie zobowiązań podatkowych, czego dowodem była zawarta z jego inspiracji ugoda. Ugoda, będąca instytucją z zakresu prawa cywilnego, nie ma zastosowania w postępowaniu podatkowym. Uwzględnianie kolejnych wniosków podatnika nr konta 08/0000028, o zastosowanie ulg w spłacie zobowiązań podatkowych, w postaci rozłożenia zobowiązań na raty i umorzenia odsetek, mimo niewywiązywania się przez podatnika z ustalonych w decyzjach terminów spowodowało, że zaległości na przestrzeni 6 lat nie były egzekwowane, a podatnik zasypywał Urząd Gminy i inne instytucje lawiną wniosków i skarg często sprzecznych w swej treści. Szczegółowy przebieg postępowania w ww. sprawie zawarty został na stronie 22 –30 protokołu kontroli.

W stosunku do podatników, którzy nie uregulowali w terminie I i II raty z tytułu łącznego zobowiązania pieniężnego za 2004 r., upomnienia i tytuły wykonawcze wystawiono ze znacznym opóźnieniem, a na III i IV ratę w ogóle ich nie wysłano do czasu kontroli. Pozostaje to w sprzeczności z przepisami §§ 2, 5 i 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22.11.2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. Nr 137, poz. 1541 ze zmianami).

Część podatników nie złożyła informacji o nieruchomościach wg wzoru uchwalonego przez Radę (art. 6 ust. 6 i art. 9 ust. 6 pkt 1 ustawy z 12.01.1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych; art. 6a ust. 5 i ust. 9 ustawy z dnia 15.11.1984r. o podatku rolnym oraz art. art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 30.10.2002 r. o podatku leśnym). Nie wzywano osób prawnych prowadzących działalność gospodarczą do skorygowania deklaracji, w zakresie wykazywania gruntów związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą i pozostałych.

W zakresie wydatków budżetowych

Kontrola wynagrodzeń wykazała, że według stanu na 11.04.2005 r., wynagrodzenie zasadnicze oraz dodatek funkcyjny Wójta Gminy były niższe od przewidzianych dla tego stanowiska w obowiązujących przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 lutego 2005 r., w sprawie zasad wynagradzania i wymagań kwalifikacyjnych pracowników samorządowych zatrudnionych w urzędach gmin, starostwach powiatowych i urzędach marszałkowskich (Dz. U. Nr 34, poz. 309).

Zmiana wynagrodzenia dokonana została w trakcie kontroli RIO uchwałą Nr XXI/172/2005 Rady Gminy z dnia 26 kwietnia 2005 roku.

Na podstawie danych zawartych w „Rejestrze delegacji”, prowadzonym na stanowisku inspektora ds. organizacyjnych Urzędu Gminy, stwierdzono, że nie zawierał on informacji umożliwiających ustalenie terminów wydania poleceń wyjazdu służbowego.

W zakresie gospodarki majątkiem gminy

W wykazach nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży w drodze bezprzetargowej brak było informacji, że nieruchomość jest sprzedawana na rzecz najemcy.

W ogłoszeniach o przetargu nie informowano o skutkach uchylenia się od zawarcia umowy sprzedaży nieruchomości, co było niezgodne z § 12 pkt 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 1998 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad i trybu przeprowadzania przetargów na zbycie nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność gminy (Dz.U. Nr 9, poz. 30 ze zm.).

W ewidencji pozostałych środków trwałych nie wpisywano numerów fabrycznych ww. środków trwałych, ułatwiających identyfikację oraz wykluczających ewentualną zamianę.

Nie powołano komisji inwentaryzacyjnej i jej przewodniczącego. Jednemu z zespołów spisowych powierzono kompetencje komisji likwidacyjnej. Powierzenie jednemu organowi takich kompetencji może budzić zastrzeżenia z punktu widzenia niezbędnego obiektywizmu przy

sporządzaniu spisu z natury i czynności likwidacyjnych, a ponadto było to sprzeczne z przepisami § 10 ust. 1 instrukcji stanowiącymi, że likwidacji dokonuje komisja powołana przez Wójta, a nie zespół spisowy

W zakresie opracowywania i uchwalania budżetu

W wyniku kontroli stwierdzono, że kierownikom gminnych jednostek organizacyjnych nie były przekazywane w formie pisemnej informacje niezbędne do opracowania projektów planów finansowych, oraz informacje o ostatecznych kwotach wydatków ujętych w uchwale budżetowej. Ponadto, projekt uchwały budżetowej, informacja o stanie mienia komunalnego i objaśnienia do budżetu, zostały przedłożone Radzie Gminy i Regionalnej Izbie Obrachunkowej w dniu 15.12.2003 r. co nie było zgodne z terminem (15 listopada) określonym w artykule 121 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych, oraz w § 6 pkt 1 i 2 uchwały proceduralnej

Przedstawiając powyższe Panu Wójtowi, zgodnie z art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu wnosi o podjęcie niezbędnych działań w celu wyeliminowania uchybień i nieprawidłowości opisanych w protokole kontroli, a w szczególności o:

1. Dokonanie aktualizacji przepisów wewnętrznych zgodnie z uwagami zawartymi w rodz. I pkt. 3.5 protokołu oraz opracowanie brakującej instrukcji w zakresie ewidencji i poboru podatków i opłat zgodnie z przepisami art. 35a ust. 3 ustawy z 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2003 r. nr 15, poz. 148 ze zm.).
2. Przeprowadzanie kontroli przestrzegania procedur kontroli na podstawie co najmniej 5% wydatków w każdym roku w podległych jednostkach organizacyjnych, stosownie do wymogów zawartych w art. 127 ust. 2 i 3 ustawy z 26.11.1998 r. o finansach publicznych.
3. Spowodowanie numerowania kontokwituariuszy na stanowisku pracy odpowiedzialnym za ewidencję i gospodarkę drukami ścisłego zarachowania przed ich wydaniem podinspektorowi ds. księgowości podatkowej oraz wydawanie tych dokumentów sołtysom wsi za pokwitowaniem, zgodnie z obowiązującą dla Urzędu Gminy w Rui „Instrukcji ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania”.
4. Prowadzenie konsekwentnego postępowania w celu wyegzekwowania zaległości podatkowych za 1999r. od podatników nr konta 08/0000028 oraz 08/0000071 jako współposiadaczy gospodarstwa w Rogoźniku nr 12, dzierżawionego od AWRSP, z wykorzystaniem zasad określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 22.11.2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. Nr 137, poz. 1541 ze zm.).
5. Dołożenie starań w celu wyegzekwowania od wszystkich podatników (osób fizycznych i prawnych) informacji i deklaracji o nieruchomościach oraz gruntach rolnych i leśnych, wg wzoru

ustalonego przez Radę Gminy, a także deklaracji na podatek od środków transportowych zgodnie z przepisami art. 6 ust. 6 i art. 9 ust. 6 pkt 1 ustawy z 12.01.1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity Dz.U. z 2002 roku Nr 9, poz. 84 ze zm.), art. 6a ust. 5 i ust. 9 ustawy z dnia 15.11.1984r. o podatku rolnym (Dz.U. z 1993 roku Nr 94, poz. 431 ze zm.) i art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 30.10.2002 r. o podatku leśnym (Dz.U. Nr 200, poz.1682 ze zm.).

6. Wezwanie osób prawnych prowadzących działalność gospodarczą, wymienionych na str. 32 protokołu kontroli, do skorygowania deklaracji odnośnie gruntów związanych z prowadzeniem działalności, bądź udokumentowania zasadności zapisów w deklaracji. Należy przy tym mieć na uwadze, że zgodnie z treścią art. 1a ust.1 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych za grunty związane z działalnością gospodarczą, uważa się grunty zabudowane i niezabudowane będące w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą (z wyjątkiem gruntów związanych z budynkami mieszkalnymi, gruntów pod jeziorami, zajętych na zbiorniki wodne retencyjne lub elektrowni wodnych, a także gruntów, które nie mogą być wykorzystywane do prowadzenia działalności gospodarczej ze względów technicznych), ale to winien udokumentować podatnik.
7. Wezwanie podatnika nr konta 1/2004 do skorygowania deklaracji w sprawie podatku od środków transportowych zgodnie ze stawkami wynikającymi z uchwały Rady Gminy i wpłacenia różnicy w kwocie 300 zł wg ustaleń w protokole kontroli na str. 33.
8. Wyeliminowanie uchybień formalnych omówionych na str. 39 protokołu kontroli popełnionych przy załatwianiu podań o umorzenie zaległości podatkowych w trybie przepisów proceduralnych zawartych w art. 189 i 210 ustawy z 29.08.1997 r. - Ordynacja podatkowa (tekst jednolity Dz.U. z 2005 r. Nr 8 poz. 60).
9. Informowanie w ogłoszeniach o przetargu o skutkach uchylecia się nabywcy od zawarcia umowy sprzedaży nieruchomości (§ 13 pkt 7 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz.U. Nr 207, poz. 2108)
10. Zamieszczanie w wykazach nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży w drodze bezprzetargowej informacji, że nieruchomość jest sprzedawana na rzecz obecnego najemcy tej nieruchomości (art. 34 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21.08.1997r. o gospodarce nieruchomościami).
11. Wpisywanie danych identyfikacyjnych środka trwałego w ewidencji tych środków, zwłaszcza numeru fabrycznego w wypadku urządzeń, które numer taki posiadają (drukarki, telefony, bindownica itp.), zgodnie z przepisami "Instrukcji w sprawie gospodarki majątkiem trwałym gminy, inwentaryzacji majątku i zasad odpowiedzialności za powierzone mienie". Prowadzenie ewidencji środków trwałych zgodnie z wymogami księgi inwentarzowej; (druk księgi przewiduje wymóg wpisania nr fabrycznego).
12. Zobowiązanie odpowiedzialnych pracowników do przestrzegania postanowienia o sporządzaniu codziennych raportów kasowych – zgodnie z obowiązującą dla Urzędu Gminy „Instrukcji

w sprawie gospodarki kasowej w Urzędzie Gminy w Rui”, wprowadzoną zarządzeniem Nr 6/2001 Wójta Gminy z dnia 23 kwietnia 2001 r.

13. Przekazywanie projektu uchwały budżetowej, informacji o stanie mienia komunalnego i objaśnień do budżetu, Radzie Gminy i Regionalnej Izbie Obrachunkowej w terminie określonym w uchwale proceduralnej (15 listopada każdego roku - § 6 pkt 1 i 2) oraz w artykule 121 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (artykuł 121 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych - tekst jednolity Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 ze zmianami, tj. najpóźniej do dnia 15 listopada 2003 r.).

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 i ust. 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, o wykonaniu wniosków lub przyczynach ich niewykonania. Odnośnie wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo wniesienia zastrzeżeń do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od otrzymania niniejszego wystąpienia. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pani

Alicja Jaśkiewicz

Przewodniczący Rady Gminy Ruja